

BA NĂM TRƯỚC, NGUYỄN DƯƠNG PHƯƠNG ANH - CÔ HỌC SINH ĐẾN TỪ TRƯỜNG THPT CHUYÊN KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN, ĐHQGHN - BƯỚC VÀO GIẢNG ĐƯỜNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN VỚI TÌNH YÊU DÀNH CHO VĂN CHƯƠNG VÀ KHÁT VỌNG ĐƯỢC HỌC HỎI NHIỀU HƠN MỖI NGÀY. BA NĂM SAU, HÀNH TRÌNH ẤY KHÉP LẠI BẰNG DANH HIỆU THỦ KHOA TỐT NGHIỆP NGÀNH VĂN HỌC NĂM 2026, VỚI ĐIỂM TRUNG BÌNH TÍCH LŨY 3,82/4,0, CÙNG TÁM BẰNG LOẠI XUẤT SẮC.

 NGỌC TRANG

Đặc biệt hơn cả, thành tích ấy không đến từ một hành trình "thần đồng" hay những bước nhảy vọt ngoạn mục, mà được tạo nên từ sự kiên trì trong những điều rất bình dị: đọc thêm một cuốn sách, viết tốt hơn một bài nghiên cứu, hiểu sâu hơn một tác phẩm và không ngừng hoàn thiện chính mình.

Sinh năm 2005, Phương Anh từng là học sinh lớp Chất lượng cao 1 của Trường THPT Chuyên Khoa học Xã hội và Nhân văn. Trong suốt thời gian học tập tại Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, em vừa duy trì thành tích học tập xuất sắc, vừa tích cực tham gia công tác Đoàn – Hội với vai trò Ủy viên Ban Chấp hành Liên chi Hội Khoa Văn học nhiệm kỳ 2023–2025, lớp trưởng K68 Văn học. Em nhận học bổng khuyến khích học tập và học bổng Thu hút tài năng dành cho 9 ngành khoa học cơ bản trong nhiều học kỳ cùng nhiều giấy khen của Nhà trường và Hội Sinh viên.

Đằng sau bảng thành tích ấy là một câu chuyện truyền cảm hứng về sự trưởng thành của một nữ sinh được nuôi dưỡng từ chính hệ sinh thái giáo dục của ĐHQGHN – từ Trường THPT Chuyên Khoa học Xã hội và Nhân văn đến Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn.

*MỖI NGÀY ĐỀU CÓ
PHIÊN BẢN TỐT HƠN
CỦA CHÍNH MÌNH*

TRƯỜNG THPT CHUYÊN KHXH&NV- NỀN TẢNG CHO HÀNH TRÌNH BỀN BỈ

Khi được hỏi điều gì từ mái trường THPT Chuyên Khoa học Xã hội và Nhân văn đã trở thành nền tảng giúp mình chinh phục danh hiệu thủ khoa, Phương Anh không nhắc đến những phương pháp học đặc biệt hay thành tích nổi bật từ sớm.

Điều em nhớ nhất là "một tâm thế học".

"Trong những năm học cấp ba, em không phải là học sinh đạt thành tích sớm. Đến năm học cuối, em mới giành giải trong Kỳ thi Olympic bậc THPT môn Ngữ văn của ĐHQGHN. Xung quanh em có rất nhiều bạn xuất sắc hơn. Nhưng điều đặc biệt là em không cảm thấy mình phải chạy đua hay ganh tị với các bạn".

Theo Phương Anh, môi trường Chuyên Khoa học Xã hội và Nhân văn đã giúp em nhận ra mỗi người đều có một nhịp trường thành khác nhau. Khi không còn quá bận tâm đến việc so sánh bản thân với người khác, em có thể tập trung vào mục tiêu quan trọng nhất: mỗi ngày tiến bộ hơn chính mình.

Chính tâm thế ấy tiếp tục theo em khi bước vào đại học.

Thay vì đặt mục tiêu phải đứng đầu lớp hay giành thật nhiều thành tích, Phương Anh lựa chọn những mục tiêu rất nhỏ: hiểu thêm một vấn đề, đọc thêm một cuốn sách, viết tốt hơn một bài nghiên cứu. Nhìn lại ba năm học, em tin rằng chính những bước tiến tưởng chừng nhỏ bé ấy đã tích lũy thành thành quả lớn.

Điều khiến nữ thủ khoa biết ơn nhất không chỉ là kết quả cuối cùng mà còn là những người luôn đồng hành trên hành trình ấy. "Điều em tự hào nhất là mình đã không bỏ cuộc ở bất kỳ giai đoạn nào. Còn điều em biết ơn nhất là

luôn gặp được những người sẵn sàng tin tưởng và đồng hành cùng mình: gia đình, thầy cô và bạn bè. Em nghĩ không ai có thể đi được một chặng đường dài chỉ bằng nỗ lực của riêng mình".

Có lẽ điều khiến nhiều người nhớ nhất về Nguyễn Dương Phương Anh không chỉ là danh hiệu thủ khoa, mà còn là bài phát biểu đầy cảm xúc trong Lễ trao bằng tốt nghiệp của Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn. Không nói về những thành tích nổi bật hay những mục tiêu lớn lao, nữ thủ khoa lại chọn bắt đầu bằng hai chữ "bình thường".

Phương Anh chia sẻ rằng, từng có lúc em khao khát trở nên thật khác biệt, thậm chí quyết tâm hoàn thành chương trình đại học sớm một năm để thanh xuân trở nên đáng nhớ hơn. Nhưng càng đi trên hành trình ấy, em càng nhận ra bản thân không phải một "siêu nhân", mà chỉ là một người trẻ biết lo lắng, biết áp lực và từng bước vượt qua mọi thử thách bằng những việc rất đỗi giản dị: học từng chút một, hoàn thành từng kế hoạch nhỏ và vẫn dành thời gian cho những buổi trà sữa, những bữa ăn cùng bạn bè.

"Người trẻ hôm nay đang sống trong một thời đại luôn thôi thúc phải trở nên khác biệt. Nhưng mình tin rằng, sự khác biệt

lại được tạo nên từ chính những điều bình thường nhất. Chỉ cần mỗi ngày tốt hơn chính mình, từng bước nhỏ rồi cũng sẽ đưa chúng ta đến đích", Phượng Anh nhấn nhủ.

Khoảnh khắc nữ thủ khoa gửi lời tri ân tới cha mẹ, thầy cô và nhắc các bạn tân cử nhân "đừng quên cảm ơn chính mình" đã nhận được nhiều tràng pháo tay trong hội trường. Đó cũng chính là tinh thần xuyên suốt hành trình của Phượng Anh: không chạy theo sự xuất chúng, mà bền bỉ trưởng thành bằng lòng biết ơn, sự kiên trì và niềm tin vào giá trị của những nỗ lực mỗi ngày.

KỶ LUẬT ĐỂ NUÔI LỚN TÌNH YÊU VỚI VĂN HỌC

Nhiều người cho rằng học Văn là hành trình của cảm xúc, nhưng để trở thành thủ khoa lại cần rất nhiều kỷ luật.

Phượng Anh mỉm cười khi nghe nhận định ấy và cho rằng bản thân cũng không phải người quá nghiêm khắc với chính mình.

Em vẫn có những ngày muốn ngủ thêm, xem một bộ phim lâu hơn dự định hay dành nhiều thời gian để gặp gỡ bạn bè. Tuy nhiên, em luôn có một "quy ước" rất riêng.

"Nếu hôm nay mình lấy mất của việc học hai

tiếng để nghỉ ngơi thì ngày mai mình sẽ trả lại đúng hai tiếng đó".

Theo nữ thủ khoa, kỷ luật không phải là ép mình làm việc liên tục mà là biết quay trở lại đúng lúc để hoàn thành điều đã hứa với bản thân.

Ba năm đại học cũng giúp em nhận ra việc học Văn không chỉ diễn ra trên giảng đường hay trong thư viện.

Những chuyến đi, những cuộc trò chuyện, những con người gặp gỡ hay những trải nghiệm rất bình thường của cuộc sống đều trở thành chất liệu quý giá để hiểu tác phẩm, hiểu con người và hiểu chính mình.

"Cảm xúc giúp em mở lòng để học từ cuộc sống, còn kỷ luật giúp em biến những trải nghiệm ấy thành tri thức và năng lực của bản thân".

Trong bối cảnh trí tuệ nhân tạo đang làm thay đổi cách con người học tập và nghiên cứu, Phượng Anh cho biết em cũng sử dụng AI như một công cụ hỗ trợ. Tuy nhiên, điều quan trọng không nằm ở việc sử dụng AI mà là cách con người phát triển những năng lực không thể thay thế.

Theo em, người học Văn hôm nay cần biết khai thác công nghệ nhưng đồng thời phải rèn luyện tư duy phản biện, khả năng đọc sâu, viết mạch lạc và đặc biệt là khả năng thấu hiểu con người. "Bởi sau tất cả những thay đổi của công nghệ, xã hội vẫn được tạo nên từ những mối quan hệ rất thật giữa người với người. Văn học từ lâu đã giúp con người lắng nghe, đối thoại và đồng cảm. Đó là giá trị rất khó bị thay thế."

ĐẠI HỌC - MÔI TRƯỜNG HỌC CÁCH TRƯỞNG THÀNH

Với nhiều học sinh yêu Văn, câu hỏi lớn nhất thường không phải là có thích ngành học hay không, mà là cơ hội nghề nghiệp sau khi tốt nghiệp.

Phượng Anh lại có một góc nhìn khác. Em cho rằng đại học trước hết không phải nơi chuẩn bị cho một nghề nghiệp cụ thể mà là nơi bồi dưỡng trình độ nhận thức của mỗi con người.

"Nghề nghiệp có thể thay đổi rất nhiều trong suốt cuộc đời. Nhưng điều còn ở lại sau những năm học đại học không chỉ là kiến thức chuyên môn mà là cách mình tư duy, cách mình tiếp cận một vấn đề và cách mình học những điều mới".

Theo nữ thủ khoa, học Văn không chỉ để hiểu văn học mà còn học cách đọc một hiện tượng

trước khi vội đánh giá, học cách nhìn một vấn đề từ nhiều góc độ, học cách phân tích thay vì chỉ kết luận và học cách lắng nghe người khác.

Đó cũng là hành trang giúp mỗi người có thể thích nghi với nhiều lĩnh vực khác nhau trong tương lai.

Gửi lời nhắn tới các học sinh đang yêu Văn nhưng còn băn khoăn trước ngưỡng cửa đại học, Phượng Anh mong các bạn đừng để nỗi lo nghề nghiệp làm lu mờ đam mê.

"Nếu thật sự yêu Văn, em mong các bạn đừng quá lo lắng rằng ngành học sẽ quyết định toàn bộ tương lai của mình. Điều quý nhất mà đại học mang lại có lẽ không phải là một nghề nghiệp, mà là khả năng để mỗi người không ngừng học hỏi, thích nghi và trưởng thành trên bất cứ con đường nào mình lựa chọn".

Tân cử nhân Thủ khoa Nguyễn Dương Phượng Anh luôn tâm niệm không cần trở thành phiên bản xuất sắc như người khác, chỉ cần bền bỉ trở thành phiên bản tốt hơn của chính mình mỗi ngày.